

De Riepe

Het straatmagazine van Noord-Nederland

Thema
VRIENDSCHAP

Wat kan ik?

VERDER IN DIT NUMMER

- Vechter met liefde
- Vriendschap als het leven echt heel zwaar is

KEURMERK
straat
krant

PRIJS €2,10
waarvan €0,90
voor de verkoper

alleen kopen van
verkoper met badge

Onvermogen en vriendschap

Wellicht schuilt de grootste bron van liefde in tekorten. De vriendschappen die ik koester zijn zonder meer door dit amalgaam samengebonden. Je houdt niet van iemand zijn surplus, van zijn teveel - je houdt juist van iemand om wat hij niet kan. In dat waar hij in faalt en waar hij bang voor is, zijn neuroses en zijn verlegenheid, in datgene wat hem menselijk maakt. Mijn vrienden begrijpen mijn onvermogen, zij zullen mij er niet om veroordelen, dat doe ik zelf immers al. Je hoeft niet eens een gelijksoortige achtergrond te delen. Je achtergrond wordt niet alleen bepaald door cultuur, religie en de wijze waarop je leven is vormgegeven - de emotionele raakvlakken, je gedachtepatronen, de weerspiegeling van jouw ziel in dat van de ander smeden een aantrekkingskracht die bindt, maar die ook afhankelijk maakt. Het is een volwassen vorm van liefhebben die je als kind reeds bezit. Waar komt die verlokking van destructie in vriendschappen vandaan? Dat is omdat je denkt dat de ander herkenning vindt in dat wat jij niet kan. Onvermogen krijgt in dit verband een plek. Het bespeuren van iemands tekorten, van zijn wonden en onkunde, is een vorm van kennen en herkennen. De ander hoeft het niet eens te beschrijven, de ander hoeft er niet over te praten - de kennis ervan zit al in deze liefde besloten.

Laat u zich inspireren door de verhalen en artikelen die opgetekend zijn in deze Riepe. Ontdek wat de schrijvers en redactieleden verstaan onder het thema Vriendschap. Ik wens u veel leesplezier!

Robby Bakker

DE RIEPE

Het straatmagazine van Noord-Nederland

De Riepe, Gronings voor stoep, is het straatmagazine van Noord-Nederland. De Riepe verschijnt eens per maand. Het blad is een initiatief van stichting WerkPro. Mensen die om uiteenlopende redenen dak- en thuisloos zijn, verkopen het magazine. Onder deze verkopers vallen ook mensen uit andere landen, mensen die in Nederland en in hun land van herkomst weinig tot geen perspectief hebben. Alle verkopers dragen als legitimatiebewijs een registratiepasje. U betaalt voor het magazine €2,10. Daarvan is €0,90 voor de verkoper, de rest gaat terug naar het project. De Riepe is geen commercieel magazine; naast inkomsten uit verkoop worden middelen verworven uit sponsoring, subsidiëring, fondsen en advertenties. Eventuele meeropbrengsten zullen worden aangewend in het circuit van dak- en thuislozen.

Donateur worden?

Bel of mail naar het distributieadres voor meer informatie.

- Heeft u klachten over een verkoper? Noteer het pasnummer en bel naar het distributieadres.
- Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder toestemming vooraf van de redactie.

COLOFON

PROJECTBEGELEIDING WERKPRO

Antonie Grootenhuis

PROJECTBEGELEIDING STUDIO SPINLINK

Dominique Krauts

HOOFDREDACTIE

Dominique Krauts

EINDREDACTIE

Sofie Risamena

REDACTIE

Wietske Aupers
Rudy Vane
Robby Bakker
Eva Verhey
Tim Drenth
Teun Boulogne

Arnold de Meijer
Anna de Ruiter
Hannie Poletiek
Jim Smit
Liz Dijk

VORMGEVING

Dionne Hagedoorn

FOTOGRAFEN

Marinus Hillenga
Jaap ten Hoove
Wim Mijlof

Kevin Bekkering
Frits Blom
Mark Timmerman

GASTFOTOGRAFEN

Pjotr Wiese
Gerhaard Taatgen

Marissa Terpstra

VASTE COLUMNISTEN

Gerard Lohuis
Natalja Oosterbaan
Saffira Rijkee
Gerlinde Spaan
Dick Bijmolt

Jaap Krol
Eddy Sikma
Lydia Tuijnman
Marieke Werkman
Niek Heidanus

FOTOGRAFIE COVER

Kevin Bekkering

STRIP

Teun Boulogne

PUZZEL

Luuk Kobes

ILLUSTRATIES

Iris Sloot
Robby Bakker
Caroline Pinxterhuis

DRUK

Van Liere Media, Emmen

MET DANK AAN

Leger des Heils voor het ter beschikking stellen van de distributiefaciliteiten, subsidiënten, donateurs en anderen die een bijdrage leveren aan de financiering van dit magazine. En niet te vergeten: de vele vrijwilligers en stagiaires zonder wie dit project niet draaiende kan worden gehouden.

SPECIALE DANK

Gaat uit naar alle verkopers, schrijvers en dichters uit de groep van dak- en thuislozen.

BEGELEIDING VERKOPERS

Eddy Posthumus

Jeffrey Visser

De Riepe is een uitgave van WerkPro.

REDACTIEADRES DE RIEPE

Protonstraat 6
9743 AL Groningen
06-1147 8111
redactiederiepe@werkpro.nl

DISTRIBUTIEADRES DE RIEPE

WerkPro Groningen
Eemskanaal NZ 32a
9713 AB Groningen
Tel: 050-5791818 (09:00 - 13:00 uur)
e-mail: riepe@werkpro.nl
website: www.deriepe.nl
bankrek. NL38INGB0685757617
t.n.v. straatmagazine De Riepe

WerkPro Leeuwarden
Tel: 088 066 31 80
e-mail: riepe@werkpro.nl

ISSN

2405-769X

WerkPro

SpinLink

INHOUDSOPGAVE

IEDEREEN DOET ERTOE

De Ubbo Emmiuspenning wordt eens in de vijf jaar uitgereikt door de Rijksuniversiteit Groningen. Er zijn twee versies: een voor wetenschappelijke en een voor maatschappelijke verdiensten. Dit jaar is de maatschappelijke versie op 11 mei uitgereikt aan Maria Jongsma tijdens een symposium dat in het teken stond van de groeiende maatschappelijke ongelijkheid in Nederland.

4

10

VECHTER MET LIEFDE

André. Voor velen een bekend gezicht van de stad Groningen. Vaak getooid met mondharmonica stond hij regelmatig op de Vismarkt. Nadat afgelopen jaar bij hem longkanker werd geconstateerd overleed hij afgelopen lente.

VRIENDSCHAP ALS HET LEVEN ECHT HEEL ZWAAR IS

‘Kan ik vanavond ergens slapen?’ De vraag die een dakloze zichzelf bijna elke dag moet stellen. Vaak bieden vrienden uitkomst. Veel daklozen slapen regelmatig bij iemand op de bank. Als ze een plekje hebben zijn ze vaak solidair en delen dat met anderen.

16

20

STEUNTJE NA DE STORM

Voor mensen die herstellende zijn van een psychische aandoening kunnen sociale activiteiten enorm helpen. Niet iedereen heeft daar geld voor. Om daarbij van dienst te zijn werd de stichting Steunt-je opgericht.

Marieke Werkman

Gekkenwerk

Mea Sententia

Koken met een missie

Werk in uitvoering

Kunst op straat

Stop de tijd

Recht en krom

Jaap Krol

6

7

8

9

13

14

15

18

19

Vriendschap geen illusie

Ronnie en Ronny

Kruiswoordcrypto

Horoscoop

Straatklinkers

Opvanginstellingen

Op de bank

22

23

23

24

25

27

28

Iedereen doet ertoe

Ubbo Emmiuspenning voor Maria Jongsma

Door **Hannie Poletiek** Fotografie **Gerhaard Taatgen**

De Ubbo Emmiuspenning wordt eens in de vijf jaar uitgereikt door de Rijksuniversiteit Groningen. Er zijn twee versies: een voor wetenschappelijke en een voor maatschappelijke verdiensten. Dit jaar is de maatschappelijke versie op 11 mei uitgereikt aan Maria Jongsma tijdens een symposium dat in het teken stond van de groeiende maatschappelijke ongelijkheid in Nederland. Eerdere kandidaten voor deze penning waren Max van den Berg en Herman Finkers, niet de minsten. Maria is maatschappelijk erg betrokken bij de kansarme doelgroep, we vroegen haar naar haar visie en gedachtes over wat te doen tegen de groeiende tweedeling in onze maatschappij.

Maria omschrijft zichzelf als “Een Friezin, verdwaald in Groningen met mijn hart in Tanzania”. Ze werd geboren in 1954 in Lemmer, woont in Haren, is getrouwd, heeft drie kinderen en vijf kleinkinderen. Ze bekommert zich tijdens haar studie andragologie (1974-1979) in Groningen al om de zwakkeren in onze maatschappij. In de jaren 70 staat ze op de barricade voor vrouwenrechten. Na haar studie werkt ze als consultant projecten voor mensen zonder werk voor de provincie Friesland. Haar visie op een goede aanpak van maatschappelijke ongelijkheid groeit: ‘Ik begon mij te verzetten tegen aangeleerde hulpeloosheid, mensen die in een slachtofferrol worden geplaatst. Iedereen doet ertoe en kan een bijdrage leveren aan onze maatschappij, alleen moet men daarin worden gestimuleerd.’ Deze aanpak van aangeleerde hulpeloosheid pikt ze van een student psychologie op die regelmatig met haar in de bus zit tussen Beetsterzwaag en Groningen. Zijn theorieën boeien haar mateloos. Na een paar jaar werken in Friesland verhuist ze naar Tanzania waar haar man een baan krijgt aangeboden. Maria gaat als vrijwilligster werken in de primary health care. ‘Hier begon bij mij het besef dat je toekomst wordt bepaald door waar je wieg staat. Mijn dochter die tegelijkertijd geboren is met de zoon van mijn buurvrouw in Tanzania, is inmiddels jeugdpsychiater, en hij werkt als handelaar op een markt om de eindjes aan elkaar te knopen.’ Er zit iets goed mis in de verdeling van de welvaart, wereldwijd, maar ook in Nederland.

Terug in eigen land werkt Maria in onderzoek en projecten gericht op kinderopvang en onderwijs. Ook daar komt ze de ongelijke kansen tegen en probeert waar mogelijk initiatieven te nemen die de kansen voor kinderen vergroten, zoals de start van de verlengde schooldag in Groningen.

Voedselbank en Gevangenis­museum

De Ubbo Emmiuspenning heeft ze vooral te danken aan haar inzet voor de voedselbank Groningen. De prijs is een beetje bedoeld voor alle vrijwilligers van de voedselbank die zich dagelijks inzetten om mensen die leven in armoede te helpen. Maria benadrukt dat alle vrijwilligers belangrijk zijn. ‘Bij de voedselbank stimuleer ik de vrijwilligers om met nieuwe ideeën te komen, om plezier te houden in wat ze doen en lol te houden in hun werk. En iedereen doet ertoe, zowel de klanten als de vrijwilligers.’ Naast haar werk bij de voedselbank zet Maria zich ook in voor het gevangenis­museum en de proefkolonie in Veenhuizen. ‘De thematiek spreekt mij aan, hoe gaan wij om met armoede? Hoe deden we dat vroeger en hoe doen we dat nu?’ Het museum vertelt het verhaal van Johan van den Bosch die 200 jaar geleden door het stichten van deze proefkolonies, de armen wil helpen op het goede pad te komen. Iedereen kan hier kennismaken met de geschiedenis van het armoedebeleid in Nederland.

Uitreiking penning wordt aangegrepen voor uitwerking nieuwe ideeën

Maria vindt de uitreiking van de penning een mooie gelegenheid om meer te doen. ‘Ik vind het heel eervol. Alleen een symposium, een uitreiking en een borrel, zoals vele andere op de universiteit: wat worden de mensen in armoede hier beter van?’ Ze maakt van de gelegenheid gebruik om te pleiten voor kinderopvang voor alle kinderen vanaf een half jaar. Ze onderzoekt hoeveel dit gaat kosten en welke mogelijkheden er zijn. Met haar kennis van de jeugdgezondheidszorg en de kinderopvang kan ze hier iets in betekenen. ‘Ik gun alle kinderen dezelfde kansen en vind het niet eerlijk dat alleen kinderen van tweeverdieners straks bijna gratis kinderopvang krijgen en kinderen van mensen die geen baan hebben niet mee mogen doen. In mijn loopbaan heb ik geleerd dat we moeten werken aan een systeemverandering, alleen dan geven we alle kinderen dezelfde kansen. Ik probeer geld in te zamelen om hiervoor een pilot te realiseren.’ De publiciteit rond de uitreiking van de penning helpt hier volgens haar bij.

Eer en verdriet

Terwijl Maria zich inzet voor een rechtvaardige wereld komt ze zelf steeds meer in de knel ten gevolge van de ziekte ALS. Maria die iedere donderdagochtend op de racefiets zat, die op de ijsbaan haar rondjes schaatste, lang heeft hardgelopen bij ATC (Haren) en altijd voor vrolijkheid zorgde, is nu steeds beperkter. Maar ook hier is haar devies: ‘Ik blijf doorgaan zolang het kan, niet bij de pakken neerzitten!’ ♦

MARIEKE WERKMAN

Illustratie **Robby Bakker**

De weerberichten kondigden mooi weer aan. Al is het natuurlijk de vraag wat je daaronder verstaat. Dat is voor ieder mens anders in te vullen. Bij mooi weer denk ik namelijk aan stormachtig herfstweer en circa 14 graden. Winterse vrieskou met een zonnetje heeft ook mijn voorkeur. De weervrouw dacht meer aan een tropische temperatuur van circa 35 graden.

De zomerse hitte drijft de mensheid massaal naar buiten. Als een kudde dieren die opgejaagd wordt door de zon die fel schijnt. Mensen die een hekel hebben aan hitte en zomerse opgedrongen vrolijkheid zitten binnen met gesloten vitrage of gordijnen. Of ondergaan het lijdszaam en doen mee aan activiteiten buitenshuis. Want het lijkt de norm om ervan te genieten. Zonder schuldgevoel zit ik in de zomer vaker binnen. In een koel en afgeschermd huis. Als jongere had ik het gevoel dat het erbij hoorde om continue buiten te zijn. Dit terwijl ik niet goed tegen de zengende hitte kan. Zwetend toog ik naar buiten. Mijn witte melkflessen ingesmeerd met factor 50. Rood als een garnaal kwam ik terug van een bloedheet strandbezoek.

Depressieve gevoelens in de zomer kunnen samenhangen met verschillende factoren. Een mogelijkheid is dat het dag-nachtritme ontregelt raakt doordat het zo lang licht is. Daarbij slapen veel mensen slechter in de zomer. Denk aan zwetende plakkerige nachten en irritante muggen die om je hoofd zoemen. Ook kan het zo zijn dat sombere gevoelens meer opvallen, omdat we vrolijk “horen” te zijn vanwege het zonnetje dat schijnt.

Voor de introverte mens kan deze periode lastig zijn. Dat is namelijk een klacht van genaamde zomerhaters. Dat iedereen zo hysterisch gaat doen als het kwik stijgt om en nabij de 30 graden. Opeens “moeten” we allemaal in het weekend de hort op. En in de avonduren sociaal doen op een terras of we gaan massaal in de tuin luidruchtig barbecueën. Op de fiets kwam ik een buurtgenoot tegen. Ze zwaaide naar me en riep: ‘Lekker weertje he?!’ Ik knikte en antwoordde: ‘Ja, hoor.’ En dacht rot toch op met dat gezeik over dat tyfuswarme weer. De herfst en winterliefhebbers zitten liever in een behaaglijke warme trui op de bank in hun eigen huis. Rond 17:00 uur is het pikdonker en kun je de gordijnen gemoedelijk dichttrekken. De regen die tegen de ramen striemt en de wind die om het huis giert. Geen hond op straat. Ik kijk er reikhalzend naar uit.

Leven in een spookhuis

Door **Gerard Lohuis** Illustratie **Iris Sloot**

Zelfs de bak koffie wordt met achterdocht bekeken. In de ruimte waar ze zojuist tegenover me is komen te zitten, staat het dampende kopje als stille getuige op tafel. Ze kijkt langs me heen en haar ogen tasten naar houvast, een rustpunt. Even ervoor is ze gehaast binnengekomen alsof ze op doortocht is en nu onverwacht wordt opgehouden. Ze wil hier liever niet zijn en alles is erop gericht om zo snel mogelijk de kamer te verlaten. Ze heeft in haar caravan dit gesprek al diverse keren in haar eentje gevoerd. Veilig en zonder weerwoord, zonder een wedervraag, zonder een oordeel of een mening waar ze door van streek zal raken. Mensen verwarren haar, brengen haar van haar stuk en maken haar radeloos. Ze heeft zich niet voor niets teruggetrokken uit een wereld die iedere dag en steeds weer opnieuw onvoorspelbaar is. ‘Een ticket in het spookhuis’, heeft ze het genoemd waar ieder moment een lijk kan neerdalen of een gestoorde in een hoek haar kippenvel kan bezorgen.

Vijftien was ze toen ze voorgoed de deur van haar ouderlijk huis achter zich dichttrok. Een heel leven achter zich latend. Meer meegemaakt en ondergaan dan een mens in een leven kan verdragen. Daar was ze zich op dat moment niet van bewust. Weg wilde ze en er was geen plek om naartoe te gaan. Ze nam de trein en verdween. Ze zwierf jaren door landen waar ze nog nooit van had gehoord omdat ze op school werd gepest en iedere dag bezig was om haar belagers op afstand te houden. Dat het thuis niet veilig was, maakte het er niet beter op. Schichtig en op haar hoede probeerde ze te voorkomen dat ze als een konijn in het

duister verstrikt zou raken in de koplampen van een auto. Op haar dertigste keerde ze terug. Relaties met sporen van mishandeling, misbruik en drugs waren op haar cv bijgeschreven.

Ze vraagt of Casper een bakje water mag. Wanneer ik opsta om het gevraagde te halen, hoor ik een onheilspellend gegrom. Casper vertrouwt het niet en komt pas tot rust als ze enkele geruststellende woorden heeft gesproken. De viervoeter kijkt net zo argwanend naar het schoteltje als zij even ervoor naar de aangeboden koffie heeft gekeken. Het is een prachtig stel dat vlekkeloos op elkaar is afgestemd. Van tevoren ben ik gewaarschuwd door de politie dat de hond onbetrouwbaar is. Ik heb haar ernaar gevraagd in de wachtkamer. ‘Voor de buitenwereld wel, maar niet wanneer ik erbij ben. Ze luistert beter naar mij dan de mensen om me heen’, was haar korte antwoord. Casper kijkt op dat moment naar haar, spitst de oren en nu zitten ze tegenover me. Het beestje volgt iedere beweging van haar, reageert op wat ze zegt en praat door haar aanwezigheid een hartig woordje mee. Wat haar met mensen niet is gegeven, is haar gelukt met een zwervershond uit Luxemburg. Een hecht verband in een onveilig bestaan.

Gerard Lohuis is sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij BuurtzorgT

Mea sententia

Door **Rudy Vane**

BETER ÉÉN GOEDE VRIEND DAN TIEN VAGE KENNISSEN

Vriendschap. Een woord dat voor velen vanzelfsprekend is, maar wat betekent het eigenlijk? Voor kinderen volstaat één gezamenlijk speelmoment al om iemand als vriendje of vriendinnetje te bestempelen. Volwassenen hanteren verschillende criteria: sommigen noemen goede kennissen al vrienden, terwijl anderen strengere eisen stellen. Voor mij is een vriend of vriendin iemand die vertrouwen uitstraalt, iemand die je accepteert zoals je bent en er voor je is, ook als het leven tegenzit. Het is iemand aan wie je je geheimen kunt toevertrouwen, bij wie je je altijd welkom voelt.

Als kind speelde ik wel met andere kinderen, totdat we verhuisden naar een klein dorp waar buitenstaanders niet vanzelfsprekend werden geaccepteerd. Ik werd geconfronteerd met veel pesterijen en voelde me buitengesloten. Er waren slechts drie kinderen met wie ik optrok, ook zij waren buitenbeentjes. We vonden elkaar in ons anders-zijn. Mijn broertje had meer geluk. Hij was nog een baby toen we verhuisden en groeide op in dat dorp. Hij werd deel van een hechte vriendengroep die tot op de dag van vandaag met elkaar omgaat.

Als volwassene heb ik nooit echt echte vrienden gehad. Wel goede kennissen, zij het niet in groten getale. Als autist hecht ik me niet zo gemakkelijk aan mensen. Het gezegde "uit het oog, uit het hart" is voor mij duidelijk van toepassing. Toch voel ik ook de behoefte aan iemand bij wie ik mijn hart kan luchten, iemand die naar me wil luisteren zonder dat het zijn of haar beroep is. En nu is er één persoon aan wie ik het predicaat vriendin heb gegeven. Geen romantische relatie, maar puur vriendschap. Ze oordeelt niet, ze accepteert me gewoon met al mijn gebreken. Bij haar kan ik mijn hart luchten, en zij kan het hare bij mij luchten. We delen veel gemeenschappelijke interesses en begrijpen elkaar met een half woord. We lopen de deur niet plat bij elkaar, maar wanneer de behoefte ontstaat, bellen we met elkaar of gaan even een kopje koffie drinken om bij te kletsen.

Dat is voor mij vriendschap: een waardevolle connectie met iemand die begrip en acceptatie biedt, ongeacht de afstand of de tijd die we samen doorbrengen. Het is een veilige plek waar we onszelf kunnen zijn en waar we op elkaar kunnen rekenen. Onvoorwaardelijk.

KOKEN MET EEN MISSIE

Geen rijst vandaag

Door Lydia Tuijnman

De beste uitvindingen gebeuren per ongeluk. Zo kwamen chips in de wereld door een boze kok, die het gezeur over zijn te dikke gefrituurde aardappelen beu was. Het waterijsje werd uitgevonden door een verwend rotkind dat zijn glas frisdrank met een roerstokje erin buiten in de vrieskou liet staan. En ik? Ik stuitte geheel onbedoeld op de Eenvoudigste en toch Lekkerste Rijstsalade, omdat ik wat gekookte soepgroente over had.

Kook liefdevol in lekkere groente- of kippenbouillon een handvol sperziebonen en een wortel (in kleine blokjes) gaar. Kook twee kopjes biologische basmati rijst, want die gebruikte ik en ik weet niet of het succes daaraan debet was, in gezouten water volgens de gebruiksaanwijzing gaar. Afgieten. Meng de in stukjes gesneden sperziebonen en de wortel erdoorheen. Laat afkoelen. Maak op smaak met wat rijstazijn, een flinke scheut sesamolie, een eetlepel fijngesneden gari sushi (japanse gember pickle) en twee theelepels zwarte sesamzaadjes en een snuffje chilipoeder. Als het kan een uurtje of wat in de koelkast zetten om de smaken op elkaar in te laten werken.

Deze Eenvoudigste en toch Lekkerste Rijstsalade komt met een bijsluiter. PAS OP staat er bovenaan in dikke letters. Daarna nog de woorden ACHTUNG en BEWARE. Dit is een gerecht waar je een lepeltje van proeft. Daarna nog een lepeltje voor de zekerheid: wat proefde ik daar? Dan volgt er een lepeltje voor de schrik, eentje voor de sjeu, een hapje voor oma en dan eentje om het af te leren en one for the road. Mijn man, die even later hongerig thuiskwam moest het doen met een weliswaar zeer accuraat, maar slechts mondeling verslag van dit culinaire hoogtepunt. Het corpus delicti pronkte onbeschaamd op het aanrecht: een pan zó schoongelikt dat ze ongezien weer de kast in kon.

VECHTER MET LIEFDE

IN MEMORIAM

Door **Tim Drenth** Fotografie **Pjotr Wiese**

André. Voor velen een bekend gezicht van de stad Groningen. Getooid met mondharmonica stond hij regelmatig op de Vismarkt. Nadat afgelopen jaar bij hem longkanker werd geconstateerd overleed hij in de lente. Tijdens de kerkdienst van 19 mei 2023 in de Nieuwe Kerk van Groningen heeft Annemarie van der Vegt een In Memoriam uitgesproken. Zij is pastor en geestelijk verzorger van het Groningse Straatpastoraat Open Hof en was nauw betrokken bij André. In overleg met Annemarie is haar treffende en waardevolle nagedachtenis aan André hier in een verkorte versie terug te lezen. Haar volledige afscheidsrede is terug te vinden op de website van de Kerkomroep.

Stad

Op een marktdag ging André aan het werk naast Schuurman Schoenen. Hij zat er met kniebeschermers, speelde op z'n mondharmonica en raakte met heel veel mensen in gesprek. Het zingen, de gesprekjes en het in contact zijn: dat was zijn werk. En dat nam hij heel serieus. Maart 2023 zakte André op straat in elkaar. Met een ambulance werd hij naar het ziekenhuis gebracht. Daar verbleef hij ruim een week. André belde de straatpastor van de Open Hof en liet haar als contactpersoon in het ziekenhuisdossier noteren. Aan haar vertelde de verpleegkundige dat er een tumor was ontdekt.

Jeugd

André was niet altijd even makkelijk in de omgang. Zijn gedrag kwam natuurlijk ergens vandaan. André had geen makkelijk leven gehad. Zijn onvermogen om een huis te behouden, zijn onmacht om goed voor zichzelf en zijn woonomgeving te zorgen, stamde uit zijn jeugd. Niet alleen was zijn vader overleden toen hij nog een jongetje was - in de nacht van 31 december op 1 januari 1972 werd zijn vader aangereden door een dronken automobilist, en vier jaar later overlijdt ook zijn moeder aan kanker. Een enkele keer vertelde André over die tijd. Met tranen in de ogen, maar ook met een verbeterd plichtsgevoel dat hij als jongetje voor zijn moeder zorgde. Twee bijzonder ingrijpende gebeurtenissen, waardoor drie verweesde kinderen van 16,

14 (André) en 12 achterbleven. Maar misschien een nog veel diepere pijn was het feit dat André in het gezin van herkomst het kind was met wie en om wie altijd ruzie was. Een dorpsgenote vertelde hoe ze André herinnerde. "Ik zie hem in Slochteren voor me als jongen van veertien. Zelf was ik toen tien. Hij met zijn gitzwarte haar en zijn pezig lijf met een verbeterd blik in de ogen. Ik was wat bang voor hem dus ik keek altijd gauw weer weg." Een felle boosheid woonde toen al in de pezen van zijn lijf en in de kooltjes van zijn ogen. Toen ze hem dit een paar jaar geleden vertelde, reageerde hij verdrietig.

Nadat moeder Lenting was overleden begon in feite André's zwervend leven. Kort woonde hij bij een familie. De broer vond een thuis, het zusje vond een plek. Maar André was anders. Hij woonde dan eens daar, dan weer daar, verbleef in kindertehuizen en in vroegere vakantiekolonies.

André was het van huis uit gewend om overal de schuld van te krijgen. En dat hij daarvoor ook gestraft diende te worden. Het liefst fysiek met een draai om z'n oren of over de knie. André wist zich geen raad als iemand weigerde hem te straffen. Dat was hij niet gewend. André, het jongetje met wie en om wie altijd ruzie was, was een zeer gevoelig kind. In het gezin waarin hij opgroeide werd hij niet begrepen. En vooral dát heeft zijn verdere leven bepaald. Het onbegrepen kind, het kind dat zijn veiligheid verloor, had de ruimte niet zichzelf te ontwikkelen. Soms leende André een verhaal, een identiteit. Zo was zijn vader niet doodgereden door een dronken automobilist, maar door Herman Brood. Want hoe maak je zo'n ondraaglijke geschiedenis dragelijk? Op wie kun je boos zijn? Op een anonieme automobilist? Wie hem na stonden konden deze verdraaiingen van hem verdragen.

Zij kenden zijn verschillende gezichten. Op straat zag je veelal zijn charmante gezicht. Zijn guitige ogen. Zijn dansen. De lichte kant. Op straat was hij vrij. Maar hij kon er ook zijn liefde geven. Misschien was het omdat hij zich als kind zelf ongezien en onbegrepen voelde dat hij altijd eerst vroeg: "Hoe is het met de kinderen?" Wat velen niet wisten was dat hij het geld dat hij verdiende zo vaak ook weer weggaf aan moeders in de

bijstand of hij kocht een bloemetje, kocht een hele stapel shag en gaf die weg, omdat “het straks nog weer duurder wordt en jij hebt het al zo krap”.

Op straat zag je veelal zijn charmante gezicht. Zijn guitige ogen. Zijn dansen. De lichte kant. Op straat was hij vrij.

Maar aan hulpverleners liet hij zijn vechtende gezicht zien. Het jongetje dat voor zichzelf opkwam. Dan spuwden zijn ogen vuur en was zijn tong scherp. Wat André dan niet meer kon horen was dat zijn hulpverleners wél waarderend over hem spraken. Diep daaronder zat het gevoel van er niet toe doen. Er ontglipte hem weleens: “Wat ik ook doe, ik doe het nooit goed”. Soms biggelde er een traan uit zijn oog. Resoluut stond hij dan op en liep weg.

Het laatste huis: liefde

Diep van binnen verlangde André vooral naar liefde en veiligheid. Maar hij had nooit geleerd om die te mogen ontvangen. Eind maart 2023. In dezelfde week dat André hoorde dat hij dood zou gaan, hoorde hij dat hij zijn huis zou gaan verliezen. André was radeloos. Weer volledig teruggeworpen op zichzelf. Alleen nu kon hij ook niet meer vertrouwen op zijn, altijd zo sterke, lichaam.

Toen kwam er een engel op zijn pad. Bij een goede vriendin mocht hij de laatste anderhalve maand verblijven. Mensen kwamen afscheid nemen. Overweldigend veel post kwam er binnen, via mail, facebook en per post: kaarten, briefjes en kindertekeningen. Hij was er zo blij mee.

In het huis bij zijn vriendin lukte het André voor het eerst om liefde te ontvangen. Maar hij leerde óók dat je van mening kunt verschillen en dat liefde en waardering dan kunnen blijven bestaan. In de armen van zijn goede vriendin overleed André. Hij was niet alleen. Wat heb je er voor gevochten, André. Maar het is je gelukt. ♦

RUST IN VREDE

Werkplezier aan de lopende band

Door **Wietske Aupers**
Fotografie **Marinus Hillenga**

‘Mooi he?’, zegt Daniel Poel als hij laat zien wat hij doet bij Marne Mosterd. Hij staat er al elf jaar met veel plezier aan de lopende band. Jarenlang was hij “tweede man” en sinds kort is hij gepromoveerd tot bandleider. Samen met zijn collega’s zorgt hij ervoor dat de mosterd, die elders in de fabriek wordt gemaakt, in de juiste verpakking terechtkomt. Zijn afdeling kent zes lijnen.

De hoofdlijn is lijn 1, waar de mosterd in glazen potjes wordt gedaan die aan supermarkten verkocht worden. Daniel staat meestal bij lijn 4 of 5, waar de mosterd in emmers of tubes wordt gedaan voor de groothandel of het buitenland.

Zijn dag begint met naar de planning kijken. Daar staat op welke mosterd die dag verpakt moet worden en of die bijvoorbeeld in een emmer van drie kilo moet of eentje van vijf. Vervolgens stelt hij de lopende band daar op in, “ombouwen” heet dat. De tweede man zet ondertussen de benodigde spullen klaar, zoals emmers, deksels en etiketten. Samen zorgen ze nog dat er een filter wordt geïnstalleerd waar de mosterd doorheen loopt voordat die in de verpakking terechtkomt. Hierdoor worden oneffenheden uit de mosterd gehaald. Daarna kan de band aan en houden Daniel en zijn collega in de gaten dat alles goed verloopt. Soms moet er na een tijdje opnieuw omgebouwd worden, omdat er die dag nog een andere soort mosterd geleverd moet worden. Tussendoor wordt de band schoongemaakt. Daniel vindt alle werkzaamheden even leuk. ‘Hooguit is het schoonmaakwerk iets minder.’ Hij is gedetacheerd door Fivelingo. ‘Fysiek kan ik evenveel als anderen’, vertelt hij ‘maar anderen kunnen het net iets sneller. Ik ben iets te precies.’ Desondanks wordt hij gewaardeerd door zijn baas en collega’s. Die waardering is wederzijds. ‘Er heerst hier een goede sfeer’, zegt Daniel. Als hij vertelt dat hij bij Marne werkt vragen mensen vaak of hij zelf graag mosterd eet. ‘Ik houd een beetje van Groningse mosterd, maar ik ben meer iemand van chilisaus of mayonaise’, vertelt hij lachend. Maar als ik onze producten in de winkel zie staan, ben ik wel trots dat ik bij zo’n mooi bedrijf werk!’

KUNST OP STRAAT

De veehandelaren

Door **Eddy Sikma** Fotografie **Frits Blom**

Onder de luifel van Leeuwardens hoogste gebouw, de 114 meter hoge Achmeatoren, staat het beeld van de Handjeklappende Kooplieden. Het refereert aan de veemarkt die hier ooit bestond. Tussen het hoofdstation en de Willemskade waar de toren aan grenst, had je deze markt. Toen de Frieslandhal in de jaren '60 van de vorige eeuw tot stand kwam is de markt hierheen verhuisd.

Het beeld is vervaardigd door David van Kampen, een bekende Friese beeldhouwer die in stad en provincie diverse opdrachten heeft uitgevoerd. De laatste jaren is hij ook actief met eigenzinnige reliëfs die eigenhandig worden beschilderd, veelal met landschappelijke voostellingen. Na een jarenlang verblijf in Leeuwarden, onder andere op een binnenvaartschip aan de Emmakade, woont hij nu met zijn eega in Zwarte Haan gelegen aan de Friese Waddenkust. Het beeld van de veehandelaren geeft een reëel beeld weer van de oude vertrouwde situatie waar de deal door het genoemde handjeklap werd besloten, vaak beklonken met een borrel. De petten en winterjassen, zo kenmerkend voor de jaren '50 en '60, is hierbij goed getroffen. Het was een wekelijks terugkerend ritueel en de provincie was aanwezig in de stad.

Oorspronkelijk stond het beeld aan de andere kant van het plein en recent is het onder de Achmea-toren geplaatst. De Achmeatoren (2002) is eigenlijk te groot voor de stad Leeuwarden (beter in Rotterdam!). Niettemin is bij helder weer het uitzicht fabelachtig. Vlieland, de stad Groningen en de televisietoren van Smilde zijn zichtbaar. Niet het hele verspreidingsgebied van De Riepe zie je liggen, maar het komt aardig in de buurt, en niet zien we de kopers en verkopers, waar de kern van dit magazine om draait. Mogen we hier een voorstelling van maken. "Streetwise vanuit een helicopterview".

TWIJFEL

Door **Saffira Rijkee**

Ik twijfel vaak aan mezelf. Of ik het goede zeg, het goede doe, het goede schrijf. Soms vind ik mijn eigen ge-overdenk en overgeanalyseer doodvermoeiend. Ik kan gesprekken van jaren geleden woord voor woord terughalen en nóg eens in mezelf verzuchten waarom ik dát nou toch zei.

Ik kan ook nooit de weg vinden. Overal raak ik verdwaald. Toen ik studeerde en net mijn eerste auto - Bessie - had, mocht ik op stagegesprek bij een redactie in Groningen, in hetzelfde gebouw als waar ik nu werk. Tot vier keer toe reed ik de juiste afslag voorbij, de laatste twee keer met de meneer bij wie ik op gesprek werd verwacht aan de telefoon. 'Ja nu!', riep hij vertwijfeld in mijn oor. 'Nu moet je afslaan! Dat was de afslag die je moest hebben!' Veel te laat en bezweet kwam ik aan, via een afslag die ik inmiddels honderden keren heb genomen. Ik kreeg de stageplek niet*. Ik heb de man mogelijk permanent haren gekost: die trok hij waarschijnlijk uit zijn hoofd toen ik weer niet goed reed. Ik kan er nu om lachen. Maar ik verdwaal nog steeds vaak.

Twijfel dus. Of ik wel goed genoeg ben in wat ik doe, of ik wel leuk ben, goed genoeg mijn best doe. De goede weg neem. Een goede moeder ben. Soms denk ik van wel, soms denk ik van niet.

Er is één ding waar ik nooit over heb getwijfeld. Of ik moeder wilde worden. Gek genoeg had ik daar nog nooit over nagedacht, toen ik het plotseling al was, met mijn zeventien jaar, in het examenjaar van de havo. Een kloppend hartje op een zwart-wit-televisietje veranderde in een paar seconden mijn leven.

Direct werd door ouders en huisarts aangenomen dat de keuze duidelijk was. Natuurlijk, die bedenktijd. Maar dat was omdat het moest. Ik had plannen, zou journalistiek studeren, op kamers gaan. Hier was geen twijfel over mogelijk: er was maar één denkbare optie. Ik was het daar helemaal mee eens. Het enige moeilijke vond ik hoe ik dat aan mijn omgeving moest vertellen. Ik wist het toen ik mijn nieuwe winterjas aantrok. *Die pas ik tegen het eind van deze winter niet meer*, dacht ik. En dat was dat. Geen twijfel over mogelijk. Ik heb nooit zo'n kalme zekerheid gevoeld als op dat moment. Ik was moeder.

Of ik geen dingen gemist heb, of ik geen spijt heb gehad, of "het" een "ongelukje" was, is mij vaak schaamteloos gevraagd in de voorbije 21 jaar. Nee, is mijn 100 procent zeker antwoord altijd geweest. Moeder worden, zeker die eerste keer, was mijn beste en meest rotsvaste keuze ooit. Geen twijfel over mogelijk.

*) Maar ook dat moet voorbestemd zijn geweest, want ik kreeg uiteindelijk een nog veel leukere stage bij dit straatmagazine

S
T
O
P

D
E

T
I
J
D

VRIENDSCHAP

Door **Wietske Aupers**
Fotografie **Kevin Bekkering**

ALS HET LEVEN ECHT HEEL ZWAAR IS

‘Kan ik vanavond ergens slapen?’ De vraag die een dakloze zichzelf bijna elke dag moet stellen. Vaak bieden vrienden uitkomst. Veel daklozen slapen regelmatig bij iemand op de bank. Als ze een plekje hebben zijn ze vaak solidair en delen dat met anderen. Vrienden zijn dus belangrijk, maar als je in de problemen komt, raak je ook vaak vrienden kwijt. Preston (44) en Patrick (43) over vriendschap.

Preston:

Preston is ongeveer zes jaar dakloos. Daarvoor werkte hij onder andere als vertegenwoordiger, als kok en in de bouw. ‘Ik ben op straat beland doordat ik met de verkeerde mensen omging. Toen ik dakloos was raakte ik verslaafd en kwam in de schulden terecht. Voor de meeste vrienden was ik plotseling niet goed genoeg meer. Ik was niet meer de man die met geld liep te smijten. Veel mensen ging het blijkbaar daarom. Ik zeg nu, ik kende te veel mensen en te veel mensen kenden mij. Ik heb nog zo’n vijf procent over van de mensen van toen.’

Patrick: Zonder hen had ik al die tijd in mijn auto moeten slapen

Te trots voor hulp

‘Maar ik heb nieuwe vrienden gemaakt, mensen bij wie ik mocht slapen. Eerst deed ik dat nog niet zoveel, omdat ik eigenlijk te trots ben om hulp te aanvaarden. Vroeger was ik namelijk degene die anderen hielp. Ik sliep een tijdje anti-kraak en een tijdje in een tent. Ik had toen ook al wel steun van anderen, bijvoorbeeld mensen die mij ontbijt kwamen brengen. Ik heb ook wel op de slaapboot geslapen. Het laatste jaar probeer ik me meer te laten helpen en heb ik veel bij anderen geslapen: bij familie, bij mensen van de kerk en bij onbekenden. Veel mensen maken een praatje, horen van mijn situatie en vragen: “Waar slaap je vannacht? Wil je bij mij slapen?” Eigenlijk is dat best wel vreemd dat mensen dat aanbieden. Er wordt vaak misbruik van dit soort mensen gemaakt, maar andersom kan ook. Daarom vind ik het moeilijk om iemand te vertrouwen. Maar zij vertrouwen mij, dus ik vertrouw hen. En je moet jezelf vertrouwen.’

Dankbaar

‘Ik heb nooit meegemaakt dat mensen bij wie ik overnacht zeggen: “Het wordt me teveel”. Meestal ben ik weg voordat dat kan gebeuren. Bij het Twaalfde Huis heb ik een vriend, een Nederlandse jongen die hindoe is. Hij helpt mij vanuit zijn geloof. Ik ben zelf van huis uit christen en heb mij bekeerd tot de islam. Ik ben nu moslim en Rastafari. Dat weten veel mensen niet, maar dat kan samengaan. Volgens mij gelooft iedereen trouwens in dezelfde God, er zijn alleen

verschillende culturen. De vrienden van vroeger die gebleven zijn bieden mij steun, vooral emotioneel en psychisch. Dat geldt ook voor mijn familie. Ik ben mensen die mij helpen dankbaar, en ik noem ze vrienden, maar ergens diep vanbinnen heb ik geen vrienden meer.

Patrick

Patrick is sinds een paar maanden niet meer dakloos. Hij zit in een beschermd wonen-project van stichting Jan Arends. Hij werkte vroeger in de logistiek: magazijnwerk, vrachtwagens laden en lossen. Hij ging voor techno feestjes vaak naar Frankrijk. Daar leerde hij een meisje kennen en hij besloot te blijven. Ze kregen samen een kind en Patrick werd huisvader. Maar de relatie raakte uit en in 2014 kwam Patrick op straat te staan. In de acht jaar dat hij dakloos was heeft hij bij elkaar zo’n vier jaar bij vrienden geslapen. ‘Het werd meestal aangeboden zodra mensen van mijn situatie hoorden. Daarom heeft het ook een positief effect op die vriendschappen gehad. Ik heb geen vrienden die ik het niet heb durven te vragen, wel die ik het niet wilde vragen, omdat ze bijvoorbeeld kinderen hadden. De vrienden bij wie het wel kon, ben ik dankbaar. Zonder hen had ik al die tijd in mijn auto moeten slapen wat sowieso vaak gebeurde als ik tijdelijk bij niemand terecht kon.’

Nog nooit benadeeld

Hij heeft ook in een tent gewoond en in een kraakpand en hij heeft een tijdje een vaste plek gehad onder een brug. Als het kon deelde hij deze slaapplekken met anderen. Daar heeft hij nooit spijt van gehad. Op de vraag of hij vindt dat een goede vriend een goede slaapplek altijd moet delen, antwoordt hij ‘Ja en nee.’ Soms kunnen mensen door middelengebruik veranderen, maar ik bied het meestal wel aan, en ik ben nog nooit benadeeld. Ik heb alleen meegemaakt dat ik een afspraak met iemand maakte en dat diegene niet kwam opdaven, maar dat heeft geen negatieve invloed op mij. Op dit moment kan ik het niet aanbieden, omdat het volgens de regels van het beschermd wonen-project niet mag.’

Hoop voor de toekomst

Hij is nu ongeveer anderhalf jaar weer in Nederland en kreeg vrijwel direct hulp aangeboden. Hij kwam in de winteropvang terecht en van daaruit in de nachtopvang van Wender. Maar omdat hij drugs gebruikte belandde hij weer op straat. Later kreeg hij toch weer hulp. Op de plek waar hij nu zit mag hij anderhalf jaar blijven. In die tijd moet hij iets voor zichzelf vinden. ‘Dat zal denk ik wel lukken. Ik zal een kamer moeten nemen, een huis is niet te betalen. En ik wil een opleiding tot kok gaan doen.’ Over vier jaar hoopt hij weer terug te gaan naar Frankrijk. ‘Mijn dochter is nu 14. Ik heb een omgangsverbod met haar moeder, maar niet met haar en als ze 18 is mag ze zelf beslissen of ze mij wil zien. Hopelijk wil ze dat.’ ♦

Ontsnappen

Door **Dick Bijmolt**

De inrichting was gelegen in een dorpje met een drietal uitvalswegen. Mijn afdeling was het gesloten deel van het paviljoen. Alles op de begane grond, dus de ruimtes lagen nogal op afstand van elkaar. Als je in de dagzaal zat kon je gebeurtenissen in de kamers van de patiënten niet of amper horen. Je hoorde dan ook niet als meneer Hoekstra zijn stoel door het raam van zijn kamer gooide. Om er vervolgens doorheen te klimmen om op weg te gaan naar zijn vrouw. Die ik nooit gezien had en waarvan hij allang gescheiden was. Hij kon dus al geruime tijd weg zijn voordat dit ontdekt werd. Geld hadden de mensen niet op zak, dus het vluchten gebeurde lopend. Nu sprongen de begeleiders in hun auto's om de uitvalswegen te checken. Als meneer Hoekstra of een lotgenoot ontdekt werd, gingen ze meestal zonder al te veel tegenstand weer mee. Een bijzonder geval maakte ikzelf mee in het begin van mijn carrière. Ik was met drie mannen naar de kroeg in het dorp, even een verzetje. Daar aangekomen vroeg een van de jongens mij of hij even naar de overkant mocht om shag te kopen. Hier hadden ze zijn merk niet.

‘Doe maar’, antwoordde ik. Maar hij kwam maar niet terug en tenslotte zei ik tegen de jongens: ‘Even wachten, ik ga even kijken waar hij blijft.’ Natuurlijk was die vogel gevlogen. Dus keerde ik terug naar het café van daarnet. Maar helaas, ook die vogels waren vertrokken. Zo keerde ik terug zonder patiënten van dat uitstapje. Mijn collega's konden er wel om lachen.

Een ander geval betrof Albert. Hij was de zoon van een kippenboer in het westen van de provincie. Hij was psychotisch werd gezegd. Op enig moment wilde hij de kanarie met kooi en al door het raam gooien. Toen ik hem vertelde dat hij dan voor een tijdje in de isoleer zou belanden, zette hij de kooi rustig weer neer. Een tijdje later stond ik in de afdelingskeuken te praten. Een man van de civiele dienst stond er ook bij. Hij had zijn tractor met aanhanger met zakken medisch afval voor het keukenraam geparkeerd. Opeens vertrok de tractor in vliegende vaart. ‘He, mien tractor’, riep de civiel. Ik stormde naar het raam, ‘Het is Albert jongens!’ Het zal waarschijnlijk de enige keer zijn geweest dat een patiënt gemotoriseerd ontsnapte.

De achtervolging werd ingezet en we haalden hem bij toen hij een doodlopende weg insloeg. Onderweg was hij nog even gestopt in het dorp om de zakken van de kar af te gooien, zo bleek. Ontsnappen aan de vreselijke sleur van een afdeling, de uitzichtloosheid bij velen. Het waren mensen die eigenlijk al opgegeven waren. Ernstig beschadigd door druggebruik zoals lsd en of drank, schizofrenie. Stuk voor stuk tragische verhalen. Af en toe bezoek van familie, nog minder omkijken door psychiaters. En je ergeren aan je medepatiënten. Je hechten aan een medewerker die later toch weer vertrok. Ik kon die mannen wel begrijpen, ik was er ook van doorgegaan.

Netflix

Ik las op internet dat Netflix zijn klanten gaat aanspreken op hun gedrag. Veel kijkers delen hun account namelijk met vrienden en familie, zodat Netflix abonnementen misloopt en daardoor niet meer een fan-tas-ti-sch-e serie als Peaky Blinders kan maken. Klanten moeten dus bijbetalen of anders hun dierbare naasten gaan onterven.

Het nieuws deed me denken aan het moment waarop KPN de voicemail introduceerde, ergens begin deze eeuw. Idee was dat iedereen binnen enkele stappen over een gratis antwoordapparaat in de hoorn van de telefoon beschikte, waarmee het gehannes met die onhandige cassettespeler in de stoffige vensterbank definitief verleden tijd zou zijn. KPN vertelde er niet bij dat de voicemail na enkele maanden een betaalde dienst werd en 10 eurocent per minuut ging kosten. Het bedrijf redeneerde dat gebruikers zich vanwege het gemak toch niet terugtrokken en uit luiheid alle gedoe rond opzeggen aan zich voorbij zouden laten gaan.

Het denken aan dat moment deed mij weer denken aan de introductie van goedkope telefoonbundels, waarmee je bij de aanschaf van een mobiele telefoon extra veel geld zou besparen. Ook hier gold dat aanbieders wisten dat abonnees zonder dralen de mogelijke extra kosten gingen ophoesten, omdat alle heisa eromheen alleen maar heisa was. Bellen in de stadsbus om te vertellen dat de bus vijf à zeven minuten vertraagd was en je dus zes minuten later op je bestemming arriveerde had de hoogste prioriteit - en dreef je vanwege de talloze andere prioriteiten met gemak over de limiet.

Vrijwel alle digitale services zijn zo gemakkelijk in het gebruik, dat je als consument gedwongen wordt het je lekker te laten aanleunen. Je stopt je vrije wil in je beurs en dat is je onderpand. Op de site van de NOS lees ik over het voornemen van de streamingsdienst: “Het delen van een wachtwoord van een account is volgens de voorwaarden van de diens niet toegestaan, maar werd door Netflix jarenlang gedoogd. Het bedrijf plaatste in het verleden zelfs een tweet waarin het delen van wachtwoorden werd aangemoedigd”.

Ik bedoel maar. Netflix mag graag gaan opscheppen over kostenderving en wereldwijd onrecht, maar daarachter zit een uitgekiende strategie van binnenharken wat er te harken valt en aansluitend het kaf niet van het koren scheiden. Echt een staaltje Sneaky Blinders.

JAAP KROL

STEUNTJE NA DE STORM

Door **Teun Boulogne** Fotografie **Kevin Bekkering**

Voor mensen die herstellende zijn van een psychische aandoening kunnen sociale activiteiten enorm helpen. Niet iedereen heeft daar geld voor. Om daarbij van dienst te zijn werd de stichting Steunt-je opgericht in 2018. Wij spraken met medeoprichter Gerard Lohuis (sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij BuurtzorgT, docent Hanzehogeschool en hoofdopleider van de opleiding GGZ Agoog bij de RINO groep Utrecht).

‘Het is een stichting waar we eigenlijk al een jaar of drie mee bezig zijn, maar die sinds een jaar pas echt van de grond is gekomen. We hebben hem opgericht omdat we merken dat mensen na een lange tijd in behandeling bij de GGZ in een fase komen waarin ze weer wat met bepaalde kwaliteiten willen doen, en kijken: “Wat kan ik?”. Doorgaans zijn daar wel wegen voor, maar niet bij iedereen en soms, heel pragmatisch, is gewoon geld het probleem. Het gaat daarbij om mensen die bijvoorbeeld een depressie hebben doorgemaakt, psychotisch zijn geweest, bepaalde aandoeningen hebben, angstig zijn geweest, en daardoor langdurig uitgevallen zijn.’

Dat zou mij zo helpen om weer terug te keren

‘Er was iemand die was heel angstig geweest en die wilde graag participeren, maar vond het nog hoogdrempelig. Toen had ze ontdekt dat ze bij iemand zangles zou kunnen krijgen zodat ze wat meer in het openbaar, letterlijk haar stem zou durven laten horen.

Ze zei: ‘Dat zou mij zo helpen om weer terug te keren.’ Toen hebben we voor haar een gedeelte van de zangles betaald. Het andere deel kon vergoed worden uit een ander potje. Dus zo kon zij in feite weer iets doen om weer maatschappelijk te integreren, en dat is haar ook gelukt.’ Gerard benadrukt dat het fonds niet bedoeld is voor instellingen. ‘Het liefst hebben we natuurlijk dat mensen het zelf aanvragen. Er wordt eerst gekeken naar: is er een voorziening die iemand eigenlijk moet helpen, bijvoorbeeld een WIJ-team of een ander subsidiepotje. Het gaat er echt om als er niets anders meer is en mensen daardoor hun weg niet meer kunnen vervolgen, die helpen we.’

Via de website kan men bij de stichting terecht. ‘De site is bedoeld voor zowel mensen die willen doneren als voor mensen die een donatie willen aanvragen. Er zit een knop op waarmee je kunt doneren en we werven ook actief fondsen. We zijn bijvoorbeeld bij Lentis en bij INTER-PSY geweest. We hebben daar vrij nauwe banden mee en hebben aan hen gevraagd: “Goh, zou je ook een donatie willen doen? Dit zijn ook groepen mensen van jullie.” Iedereen staat er bijna wel positief tegenover. Met de fondsen zit het op dit moment dus wel goed. Stichting Steunt-je heeft al veel voor mensen kunnen betekenen, maar de zichtbaarheid en bekendheid mag van Gerard en zijn collega’s nog wel beter. ‘We zouden graag heel veel laten zien van de hoeveelheid projecten die we al gesteund hebben. We hebben nog behoorlijk wat geld in kas wat we helemaal niet uitgegeven hebben. Dat willen we liever gebruiken om mensen te gaan helpen. Maar dat heeft ook alles met de aanloop te maken.’ ♦

VRIENDSCHAP GEEN ILLUSIE

Door **Hannie Poletiek** Fotografie **Caroline Pinxterhuis**

*Eén keer trek je de conclusie
Vriendschap is een illusie
Vriendschap is een droom
Een pakketje schroot met een dun laagje chroom*

Aldus het bekende liedje van het Goede Doel door Henk Westbroek. Hier ben ik het niet mee eens, vriendschap kan inderdaad soms tegenzitten maar ook prachtig uitpakken. Sommige vriendschappen blijven je hele leven.

Het is november 1967, ik ben net 8 jaar geworden en het is mijn eerste dag in de 2e klas van de lagere (meisjes)school tegenover ons huis in een buitenwijk van Amiens. We zijn net verhuisd van Drachten naar deze grote stad in Noord Frankrijk. Behalve *oui et non*, begrijp ik nog niet veel van de Franse taal. Ik word op de eerste rij in de klas geplaatst naast een forse meid met mooie lange donkere krullen, haar naam is Isabelle. Vanaf die eerste dag maakt Isabelle mij wegwijs in taal, cultuur en gewoontes op mijn nieuwe school.

*Als kind had ik een vriend waarmee ik alles deed
Als hij begon te vechten dan vocht ik met hem mee
Als ik in het water sprong dook hij er achteraan
Een mooiere vriendschap kon er in mijn ogen niet bestaan.*
We spelen veel samen in de pauzes en buiten schooltijd. We gaan samen huiswerk maken, touwtje springen, knikkeren en rolschaatsen. Ze mag op mijn fiets fietsen, weinig Franse kinderen kennen het fenomeen fiets! Samen met

klasgenootjes haalt ze me op van huis, ik woon tegenover de school dus dat gaat makkelijker dan andersom. We groeien samen op tot puber en gaan naar dezelfde middelbare school.

*Toen dat hij verhuisde naar een andere stad.
'k heb als ik het goed heb nog 1 kaart van hem gehad.*
Totdat ik in de 3e klas van de middelbare school weer terugverhuis naar Drachten. Isabelle en andere vriendinnen laat ik achter. Maar schrijven doen wij wel! schoenendozen vol correspondentie ligt nog bij mij op zolder. Isabelle en ik zien elkaar jaren niet, totdat ik in 2015 een uitnodiging krijg voor haar bruiloft. Ze gaat hertrouwen na een scheiding van haar eerste man. Een life event die ik niet wil missen. Haar eerste bruiloft heb ik al gemist, ik zie dit als een herkansing, dus boek ik een lang weekend naar een dorp ten noorden van Parijs. Ze haalt mij op bij het treinstation en reageert uitbundig op mijn komst: 'Toen ik de kaart postte hoopte ik vurig dat je zou komen.' Hier werd ik warm van, zelfs na 40 jaar voelde ik nog de vriendschapsband.

*Als het gaat om alles wat je liefhebt
Wie kun je dan vertrouwen*
Ik gun iedereen een vriendin die ervan droomt dat je langskomt op haar huwelijk. Een vriendin waar je een fijne jeugd mee beleeft en waar je later lief en leed mee deelt.

Kruiswoordcrypto

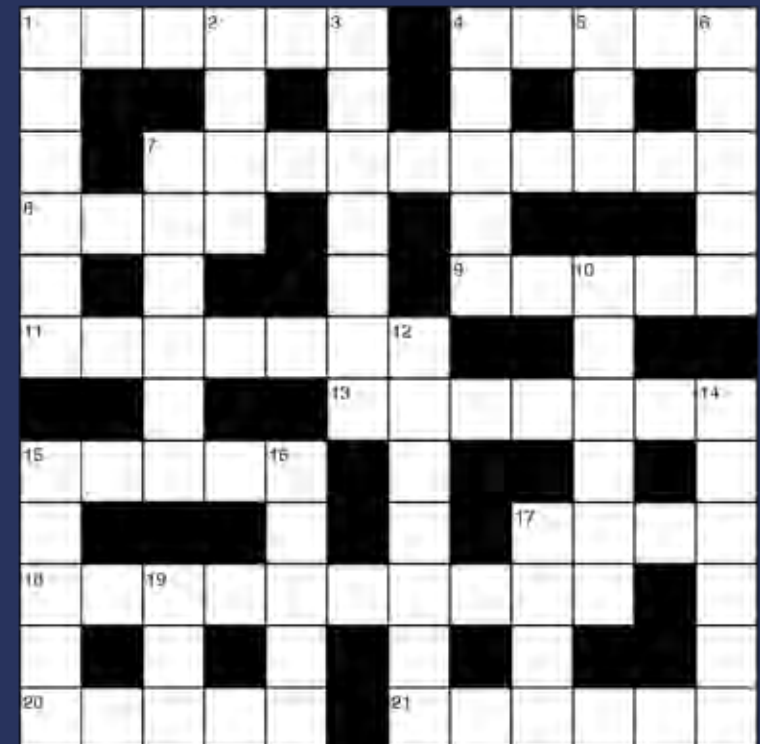
Door **Luuk Kobes**

Horizontaal

- 1 Afgerond stuk tekst
4 Boksem van de baas
7 Nee, niet of nooit
8 Deze kant is goed 9 Touwvezel
11 Papieren zakdoekjes 13 Reactie
15 Politiekleur 17 Panne
18 Fantastisch persoon
20 Vet dun 21 Laat feestmaal

Verticaal

- 1 Weerstand 2 Gebiedskring
3 Een late gast 4 Extraatje
5 Vrouwelijke schaaap
6 Klein cilindervormig projectiel
7 Havenstad in de Oekraïne
10 Distilleren 12 Vaatwerk
14 Was de specialiteit van Piet Keizer
15 Onderlaag
16 Geeft de richting aan
17 Zuid-Amerikaans land
19 Titel van de bank

De oplossing vindt u op pagina 27

HOROSCOOP

Illustratie **Caroline Pinxterhuis**

Steenbok 22 december - 19 januari

Wees bewust van wat er speelt. Je zult oude zaken gaan oplossen en intussen nieuwe gebeurtenissen met een open hart tegemoetkomen. Laat meer los, zodat je je inspirerende ideeën kunt uitvoeren. Ga dat huis bezichtigen en kijk of je er wilt gaan wonen. Een bruisende toekomst creëer je zelf!

Waterman 20 januari - 18 februari

Voel je niet te snel bedreigd in het contact met mensen om jou heen. Er is binnen je relatie veel stress en onveiligheid geweest, maar als jij je standvastig blijft opstellen komt er geleidelijk meer rust en jouw partner zal ook jou beter kunnen begrijpen. Een win-win situatie dus voor allebei.

Vissen 19 februari - 20 maart

Je zit niet lekker in je vel en blijf dan ook niet steken in oude projecten die te weinig profijt opleveren. Durf te knappen met sleur binnen je bedrijf, want door open te staan voor verandering wordt er een nieuwe deur geopend. Volhard en de sleutel tot succes ben jij.

Ram 21 maart - 19 april

Kom op Ram: die overdadige vreetbuien geven jou echt niet het verzadigd gevoel dat je nodig hebt om goed te blijven functioneren. Bel die sportcoach op die je tegelijkertijd tips kan geven over gezonde leefstijl en beweging. Zorg goed voor je geestelijk welzijn en voed je brein met ontspannend leesvoer.

Stier 20 april - 20 mei

Twee machtige planeten, Jupiter en Uranus staan op het punt om tegelijk in jouw teken te staan en dat betekent dat je iets spectaculairs mee gaat maken! Op het liefdespad kom je zoveel leuke aanbidders tegen dat het allemaal heel romantisch verloopt. Een maansverduistering zorgt uiteindelijk voor harmonische rust.

Tweelingen 21 mei - 20 juni

Gezegend met een goed stel hersens bijt jij je vast in die langdurige rechtszaak. Probeer echter in dit geval niet al te veel advocaat van de duivel te zijn, maar herschik je gedachten en probeer mild te zijn in je oordelen. De familie van je cliënt zal jou dankbaar zijn.

Kreeft 21 juni - 22 juli

Doordat jij je met veel dingen in en rond de kosmos verbonden voelt kan vermoeidheid opkomen door alles wat er tegelijk op je af komt. Probeer je onrustige ziel te bevrijden van te veel negatieve invloeden door rust te zoeken in de natuur. Omhels een boom en voel je geworteld.

Maagd 23 augustus - 22 september

Stel je strategie van tevoren vast: die extra puntjes op de i kunnen best wat minder! Wat ben jij hard voor jezelf, maar ook vrienden onderwerp je aan diezelfde strenge hand. Laat de teugels maar eens vieren en zie waar het paard of beter gezegd het schip strandt.

Weegschaal 23 september - 22 oktober

Innerlijke onrust knaagt aan jouw zelfvertrouwen. Probeer via yogaoefeningen je balans weer terug te vinden. Ga naar het dichtstbijzijnde strand en voel letterlijk de wind in je rug. Las meer pauzes in en doe rustiger aan. Zo ontdek je opnieuw dat je altijd al die warme persoonlijkheid bent die je ooit was.

Schorpioen 23 oktober - 21 november

Door middel van 'voor jezelf opkomen' probeer je duidelijk te communiceren, maar anderen zien dat eerste toch vaak als een aanval. Je hoeft natuurlijk niet alles op te kroppen, maar hoe komt het over bij de ander en wees empathisch. Trek uiteindelijk de conclusie: vriendschap is toch geen illusie.

Boogschutter 22 november - 21 december

Na diverse reizen en ook stormen onderweg wordt het tijd om je weer eens te gaan settelen lieve Boogschutter. Avonturen beleven zit in jouw aard, maar dat wil niet direct zeggen dat je je dan maar saai op één ding blijft richten. Wanneer je respect wil, kies je een solide basis. Is het wellicht beter om vergelding achterwege te laten. Observeer de vijand, observeer in stilte, en leer.

Leeuw

23 juli - 22 augustus

Wat wil jij nu echt? Met planeet Uranus in een diepere dimensie, komt sterk naar voren dat er grote veranderingen op komst zijn. Veel obstakels kun je prima opruimen, maar wees voorzichtig, durf eens een fout te maken door niet direct 'de hoogmoed komt voor de val' optie te kiezen.

STRAATKLINKERS

HET LUISTEREND OOR VOOR PROSTITUEES

Door **Jeanet Verveer**
Fotografie **Mark Timmerman**

Daffy is al vijftien jaar maatschappelijk werker in prostitutiezaken. Ze helpt prostituees bij financiële problemen, het vinden van een goede huisarts en verzekering, helpt bij het zoeken naar woonruimte of juridische hulp en vragen over een verblijfsstatus. Ze doet straatrondes op de Nieuwstad, zit donderdags bij de huiskamer van het Leger des Heils en ontvangt de vrouwen op haar eigen kantoor bij WerkPro.

»»

Wat kan ik voor je doen

‘De prostituees kennen elkaar, dus als ik in de straat ben wijzen ze “Daffy, die daar is nieuw”. Dan ga ik met de nieuwe in gesprek. Ik vertel niet wat ik doe, ik zeg gewoon: “Ik ben Daffy, wat kan ik voor je doen?” en dan hebben ze wel een vraag of beginnen met een verhaal. De taal is niet een probleem, Ik spreek Engels, Spaans en Nederlands.’

Doe het met een doel

‘Ik zeg altijd tegen de vrouwen “Het is goed dat je dit voor jezelf doet, wees bewust van waarom je het doet en doe het met een doel. Gebruik het geld dat je verdient niet om kleren te kopen of uit te gaan, dan heeft dit geen nut. Zorg dat je geen spijt krijgt”. Ik probeer de vrouwen te laten nadenken over waar ze mee bezig zijn, want dit werk kunnen ze niet hun hele leven doen. “Als je stopt en je hebt gespaard, kan je een kleine winkel kopen of een bar. Zorg dat je niet weggaat met lege handen”, zeg ik tegen hen. Er is immers een tijd van komen en een tijd van gaan.’

Zorg voor jezelf

‘Ik geef veel advies. Het is belangrijk dat ze zich voor hun eigen veiligheid - en die van de mannen - regelmatig laten controleren bij de GGD. “Doe zo veilig mogelijk. Denk aan je gezondheid, een foutje is zo maar gemaakt”, zeg ik tegen hen.’

Aan het werk

‘Soms belt een prostituee me op en zegt dat ze volgende week in Groningen aan het werk wilt, en dan vertel ik dat dat niet zo makkelijk gaat. Ze moeten zich registreren en ik wil even met ze kennismaken, ik wil ze zien. Ik ga met ze mee naar de bank om een rekening te openen, want dat gaat tegenwoordig niet meer zo makkelijk omdat de banken bang

zijn voor witwassen. Omdat ze zelfstandigen zijn moeten ze naar de Kamer van Koophandel en dan ga ik ook met ze mee. Ze hebben daar een DigiD voor nodig en veel vrouwen hebben die niet. Ik geef hen ook het nummer van een kamerverhuurder.’

Het is werk dat je met twee benen op de aarde zet

Luisterend oor

‘Ik ben wereldwijd geworden door deze vrouwen, het is een leerproces. Soms vertellen de vrouwen mij verhalen en die kunnen zwaar zijn. Ik houd mijn mening voor me en respecteer de privacy van de prostituees. Ik ben vooral een luisterend oor. Ze hebben het hart op de goede plek. Je moet goed begrijpen dat deze vrouwen op hun manier aan het overleven zijn. Iedereen heeft z’n mankementen en ik laat hen in hun waarde. Het is wel werk dat je met twee benen op de aarde zet.’

Koptelefoon

‘De prostituees kunnen het niet over hun werk hebben, want vriendschap tussen de prostituees blijft oppervlakkig. Ze zijn immers elkaars concurrenten. Ik kan ook niet over mijn werk praten, ik hoor veel verhalen van de vrouwen maar praat daar niet over. Als ik thuis ben zet ik mijn koptelefoon op met een luisterboek en dan ben ik weer in mijn eigen wereld.’

foto: het beeld van een vrouw op de Vishoek (A-kwartier), waar de raamprostitutie is verdwenen in 2016. De kunstenaar Anne Wenzel, verwijst met dit beeld naar de prostituees die hier vroeger hun werk deden.

Volgende maand in De Riepe:

Een luisterend oor doet wonderen

Psychische problematiek onder jongeren is een veelvoorkomend probleem. De drempel om hulp te vragen is vaak hoog. Schaamte, onzekerheid en lange wachtlijsten dragen bij aan dit gegeven. Vrijwilligers en zorgprofessionals van verschillende organisaties bieden bij de inlooplocaties van @ease een luisterend oor aan jongeren die niet lekker in hun vel zitten.

En verder:

- Onderzoek arbeidsmigranten
- Peter uit Leiden

Deze zal verschijnen rond 1 september 2023

Oplossing puzzel van pagina 23

Nu ook op social media

@de_riepe @deriepe

Scan mij!

OPVANGINSTELLINGEN

GRONINGEN

GRONINGEN

Dagopvang
Leger des Heils
Kostersgang 28
9711 CX Groningen
tel. 050-313 36 60
Dagelijks van 12.00 – 17.00 uur

Open Hof
Spilsluizen 5
9712 NR Groningen
tel. 050-312 21 22
ma t/m vr. 10.00 – 12.00 uur
zo t/m vr. 19.30 – 21.00 uur
Zondagavondviering om 18.45 uur

Twaalfde Huis
Eemskanaal Noordzijde 32a
9713 AB Groningen
tel. 050-579 78 45
Ma t/m vr. 9.30-16.30 uur

Beschermd Wonen (Vast&Verder)
Damsterdiep 267, 9713 EE Groningen

24-uurs opvang
Algemene opvang
Van Heemskerckstraat 75
9726 GH Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl

Hoendiephuis voor jongeren
Noorderstationsstraat 88
9717 KR Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

Wonen Schoolstraat
Woonvoorziening (Beschermd wonen)
Schoolstraat 11
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

LIMOR woonvoorziening Hiddemaheerd
Hiddemaheerd 112
9737 KX Groningen
tel. 0900-4857545
058-215 16 94, www.limor.nl

Nachtopvang
Schoolstraat 9
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl
dagelijks 21.00-10.00 uur
zon- en feestdagen van 21.00 tot 11.00 uur
Aanmelden en binnenkomen om te kijken of er plek is kan vanaf 21.00 uur tot 23.00 uur. Ook kun je maandag t/m vrijdag tussen 10.00 uur en 11.00 uur aan de Schoolstraat 3 langskomen om je aan te melden.

APPINGEDAM
LIMOR woonvoorziening
Vangnetvoorziening Cornelis Albertsstraat
Cornelis Albertstraat 7
9901 EJ Appingedam
tel. 0900-4857545
www.limor.nl

HOOGEZAND

Wonen Hoogezand
Mansholtstraat 1-a
9602 SB Hoogezand
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

VEELERVEEN

Reintegratie-centrum
De Spetse Hoeve
Spetsebrugweg 4
9566 TK Veelerveen
tel. 0597- 541 341

VEENDAM
24 uurs opvang
LIMOR Woonvoorziening
Burgemeester Bosscherstraat 10
9641 NG Veendam
tel. 0598-615111
www.limor.nl

LEEK

Crisisopvang Leek
Oldebertweg 61
9351 PC Leek, tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

WINSCHOTEN

Dagbesteding Werkpro
Papierbaan 60
9672 BH Winschoten
tel: 059-743 3004

DRENTHE

ASSEN

Kommarin
Maatschappelijke Opvang voor dak- en thuislozen Assen
Havenkade 16
9403 AH Assen
tel. 088-8393381

Openingstijden:
Dagopvang:
ma t/m vr 10:00-15:00 uur
Nachtopvang:
dagelijks 21:00-09:00 uur

Leger des Heils
Kortdurende opvang en beschermd wonen
Maria in Campislaan 257
9406 JG Assen

EMMEN

Dagopvang
Leger des Heils
Verlengde Spoorstraat 11
7811 GA Emmen
tel. 0591-658 233
Geopend ma t/m vr. 10.30-16.30 uur

Leger des Heils opvang Emmen
Weerdingerstraat 204
7822 BK Emmen
tel. 088-065 22 40

Leger des Heils
De Breehof - Beschermd wonen
Zijtak Westzijde 125
7833 BE Nieuw-Amsterdam

HOOGVEEEN

Dagopvang
Beukemaplein 14
7906 AK Hoogeveen
ma tm vr. 10.30-16.30 uur

FRIESLAND

DRACHTEN

Wonen Drachten
Stationsweg 118
9201 GS Drachten
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

LEEUWARDEN

Dagopvang
Leger des Heils
De Tuinen 32
8911 KE Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
geopend 10.00-16.00 uur
(woensdag 12.00-16.00 uur)

DAC Leeuwarden

Zuidergrachtswal 15-16
8933 AD Leeuwarden
tel. 0591-648 261
geopend 10.00-16.00 uur
www.wender.nl

Algemene Opvang

Nieuweweg 3
8911 LK Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

d' Ambacht

Cornelis Trooststraat 48
8932 BR Leeuwarden
tel: 058-299 99 30
dambacht@werkpro.nl

Huis voor Jongeren

Huizumerlaan 101
8934 BE Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Zorgopvang

J.H. Knoopstraat 2
8933 GS Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Hoekstersingel

Hoekstersingel 51-53
8922 AM Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Bonifatiusplein

Bonifatiusplein 19
8911 JT Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Nachtopvang

Oostergoweg 1 (Wirdumerpoort)
8911 MA Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Aanloophuis Leeuwarden

Bagijnestraat 36
8911 DR Leeuwarden
tel. 058-212 72 37
www.aanloophuisleeuwarden.nl

LIMOR Crisisopvang en woonvoorziening de Kei

De Kei 5
8918 AR Leeuwarden
tel. 0900-485 7545
www.limor.nl

ENGWIERUM

Leger des Heils
Beschermd Wonen
Fjellingsreed6
9132 EN Engwierum

BURGUM

Crisisopvang Burgum
Prinses Margrietstraat 63
9251 HB Burgum
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

HEERENVEEN

Aanloophuis de Brege
Herenwal 2
8441 AZ Heerenveen
0513-625 926
www.aanloophuisoerdebreg.nl

SNEEK

Sociaal Pensioen Sneek
Lemmerweg 53
8606 AA Sneek tel. 0591-648 261
www.wender.nl

De Herberg

Vier kamers voor dak- en thuislozen, verblijf maximaal 2 maanden
Kloosterwarstraat 3
8603 AG Sneek
Herbergtelefoon: 06-235 415 65

LIMOR Crisisopvang

Gonggrijpstraat
Gonggrijpstraat 9
8607 BD Sneek
tel. 0515-43 08 12
www.limor.nl

DE RIEPE BUSINESSCLUB

De bedrijven in dit overzicht ondersteunen De Riepe. Wilt u als bedrijf ook bijdragen? Dat kan, neem gerust contact met ons op: 050-5791818 (09:00-13:00 uur).

Aksion

Als de zon, tekentherapie
Bike Centre Dik, Groningen
Dagblad van het Noorden, (NDC mediagroep)
De Huismeesters, Groningen
Digno BV, Haren
Doesburg autoverhuur, Groningen
Dunk
Forum Groningen
Gemeente Groningen SoZaWe
Groningen Seaports
Groninger Kredietbank
Kluzzenbedrijf Jan
Kompas Zuidlaren
Lotus uitvaart, Thesinge
Metaware BV , Groningen

Bewindvoering en inkomensbeheer

Tekentherapie, opleiding en begeleiding
Van ventiel tot helm
Nieuws uit Groningen/Drenthe
Woningcorporatie stad Groningen
Informatietechnologie
Van siorband tot aanhangwagen
Deskundigheid in de geestelijke Gezondheidszorg
Boeken, films en events
WIJ is dichtbij
Havendienstverlening
Sociale hulpverlening
Veur putjederij in en omt hoas
Specialist in financiële zorgverlening
Uitvaartverzorging en -begeleiding
Cloudoplossingen managementsystemen

New Nexus, Tynaarlo

Noback Ingenieursbureau, Groningen
Noorderlink, Groningen
Noorderpoort, Groningen
Old Burger Weeshuis, Leeuwarden
‘t Oortje Sieraden, Groningen
Praktikos, Assen
Preventief Veiligheidsdiensten BV, Groningen
Rijschool Gerald, Peize
Rottinghuis aanemingsbedrijf BV, Groningen
Schaap Strafrechtadvocaten, Groningen
Schilders de Vries, Groningen
Stichting Terwille, Groningen
Tandartsenpraktijk De Verbetering, Groningen
Willem Rietman Interieur Tynaarlo

IT consultancy- en adviesbureau

Techn. natuurk. berekeningen en ontwerpen
Vacatures Noord Nederland
Beroepsonderwijs in Groningen/Drenthe
Ontwikkelen op sociaal, cultureel gebied
Oorbellspecialzaak
Trainingsbureau
Gastvrij beveiligen
Auto- en motorrijschool
Allround bouwbedrijf in het Noorden
Strafrechtadvocatuur
Sterk in duurzaam ondernemen
Vrij van verslaving
Gezond begint in de mond
Meubilair op maat

Tijd voor wat anders

Door **Tim Drenth** Fotografie **Jaap ten Hoove**

Georgia Crowley (22) en Mahalia Westra (26) komen samen net terug van de sportschool in Leeuwarden en hebben besloten nog even uit te rusten in de Prinsentuin. Georgia gaat zo door naar haar werk bij de Belastingtelefoon. Mahalia is logopediste en heeft vandaag een vrije dag. De twee vriendinnen gingen naar dezelfde middelbare school en troffen elkaar bij zogenaamde emo meetings, met een groep gelijkgestemden hangen, kletsen en naar muziek luisteren. Vervolgens kwamen ze elkaar weer tegen als collega-vrijwilliger bij poppodium Neushoorn, Georgia als artiestenbegeleider en Mahalia als geluidstechneut. Mahalia doet binnenkort mee aan De Loop van Leeuwarden en het is Georgia die meteen de datum noemt, waarop het hardloopevenement plaats zal vinden.

De goede vriendschap is mede de reden dat ze hier nu zitten. Mahalia: 'Twee weken geleden stelde Georgia voor om wat anders te doen in plaats van hangen met vrienden waar drank of drugs veel aanwezig is.' Georgia vult aan: 'Je ziet toch dat sommige mensen er ook verslaafd aan raken en dat willen we beide niet. In een vriendenkring verwacht men toch vaak dat je meedoet en dat maakt het lastig soms om bij jezelf te blijven en nee te zeggen. Daarom vond ik dat we nu even uit de buurt moesten blijven van drugs.' Mahalia lacht bevestigend: 'Ja, we wilden wat gezondere dingen gaan doen. Je kunt bijvoorbeeld ook samen sporten en zien dat je het dan ook leuk kunt hebben. Ik haal hier ook nog eens meer plezier voor mezelf uit. Zoek geluk bij jezelf en niet bij andere mensen.'